

er det navnlig med Henblik paa Forholdene i det nordlige og vestlige Jylland, hvor det er en Kendsgerning, at det er meget vanskeligt at faa Præsteembederne besat. De allerfleste Embeder deroppe er i 3die Klasse. Der er derfor i Regelen kun en eller to Ansøgere til de forskellige Embeder, og mange Steder slet ingen. Embederne maa opslaaes 2—3 Gange, undertiden 4, inden der overhovedet melder sig nogen, saaledes at Indstilling kan finde Sted. Sognene lider selvfølgelig under, at der kan gaa saa lang Tid, hvor de ingen Præst har. Hvis det var noget, som kun skete en Gang imellem, at der var Ledighed, var der maaske ikke saa meget at sige til det, men det sker ret jævnlige. Saa snart de Præster, som kommer derop, har den fornødne Anciennitet, søger de et Andenklasses Embede, og det er ret forstaaeligt. Da der oppe hos os kun er meget faa Andenklasses Embeder, bliver Resultatet, at vi hvert 3die eller 4de Aar kommer til at staa over for dette at skulle skifte Præst, og lang Tid staa Embederne ledige. Det er meget uheldige Forhold. Jeg tror, Præsterne er særdeles glade over at være oppe i Nord- og Vestjylland paa Grund af de meget gode Menighedsforhold, som hersker der; men det er nødvendigt for dem at søge bort for overhovedet at eksistere.

Jeg vil henstille til den højtærede Kirkeminister, at den Tanke, som er fremsat i det kirkelige Udvalg, at man kommer bort fra Treklassedelingen, bliver taget op, saaledes at man kan komme dertil, at alle Embeder har en bestemt Begyndelsesløn, og at der saa bliver givet Alderstillæg, saaledes at Præsterne ikke bliver nødt til at flytte saa meget omkring. Selv om jeg er af den Anskuelse, at det kan være gavnlige baade for Præst og Menighed, at der skiftes, tror jeg alligevel ikke, det er heldigt for nogen af Parterne at skifte hvert 3die eller 4de Aar. Der skal dog gaa en vis Tid, inden Præsten bliver bekendt med de forskellige Forhold i Sognet, og inden Menigheden bliver kendt med ham. Jeg vil derfor spørge den højtærede Minister, om han ikke i Udvalget er villig til at gaa med til en Ændring, saaledes at der kan tages Hensyn til Forholdene i det nordlige og vestlige Jylland. Selv om man ikke kommer ind paa Enklassesystemet med en fast Begyndelsesløn, kunde det dog maaske ordnes saaledes, at der blev flere Andenklasses Embeder, saa at vi ikke altid var henvist til at faa ganske unge Præster, der kommer lige fra Universitetet, og som vi kun har i 2—3 Aar.

Jeg vil dernæst sige nogle Ord om Præstegaardsjordernes Udstykning. Som alle-

rede omtalt lægges Myndigheden her i Menighedsraadene Haand, saa de kan bestemme, hvorvidt Præstegaardsjorderne skal udstykkes, og hvor meget der skal blive tilbage. Man kan ikke leve paa Teori alene, og Praktiseringen af Loven af 4. Oktober 1919, der bestemmer Præstegaardsjordernes Udstykning, har vist sig at være overmaade uheldig. Det har været uheldigt saaledes efter en Snor, efter radikale Principper at udstykke denne Jord til Husmandslodder. Rent bortset fra, at de Ejendomme, der er henlagt til Præstegaardene, er givet af Sognets Beboere til Lønning af Præsterne, og at Staten dog uden videre sætter sig i Besiddelse af dem og udstykker dem, har Loven i de to Aar, den har været praktiseret, gjort megen Skade. Mange Værdier er gaaet til Spilde, fordi man ganske kritikløst har solgt bort mod Menighedens Ønsker. Pengene er smuldret væk, ingen har faaet noget for dem. I mange Tilfælde var der nemlig bygget Forpagterboliger eller nye Udhuse til Præstegaardene, der passede til Jordens Størrelse; men naar Forpagtningstiden saa var udløbet, og Jorden udstykkedes, maatte man rive disse Bygninger ned, da de ikke passede til den Smule Jord, der blev tilbage. Og dette er sket samtidig med, at der er Jord i Massevis at faa til Købs. Derfor mener jeg, at det er rigtigt, at Menighedsraadene kommer til at afgøre, hvorvidt Jorderne skal udstykkes eller ej. Det bliver jo praktiske Folk paa Stedet, der kommer til at tage Bestemmelsen, medens den nu træffes herindefra, i forskellige Kontorer. Hvor der er Anledning til det, vil Præstegaardsjorderne blive udstykket, og hvor man ikke mener det forsvareligt, kan den forblive samlet. Man vil tage de økonomiske Forhold i Betragtning og passe paa, at disse Værdier ikke rent smuldrer bort. Jeg haaber derfor, at den her foreslaaede Bestemmelse ophøjes til Lov.

Endelig vil jeg gerne sige et Par Ord om de Præsteboliger, der er opført i de senere Aar og for Resten ogsaa efter, at Loven af 4. Oktober 1919 er blevet vedtaget og Præstegaardsjorden er solgt bort. Man har benyttet Lejligheden til at bygge Villaer eller Paladser til Præsterne. Man har flyttet Boligerne væk fra Gaardene og anvendt en hel Masse Penge derpaa. Disse Boliger har kostet meget mere, end Jorden har kunnet indbringe. Man er blevet af med Præstegaardsjorderne og har faaet større eller mindre Boliger og Villaer i Stedet, der ikke giver noget Udbytte, men tværtimod er meget dyre at bebo for Præsterne. Naar de unge Præster, der ofte